

6. Mostras G.K. Sistema domashnikh zanyatiy skripacha./ Mostras G.K. M.: Muzgiz. 1956. – 56s.)

7. Padalka H.M. Pedagogika mystetstva (Teoriia i metodyka vykladannia mystetskykh dystsyplin). / Padalka H.M. – K.: Osvita Ukrainy, 2008. – 274s)

8. Sushchenko L.O. Kontseptualni osnovy orhanizatsii naukovo-doslidnoi roboty maibutnikh pedahohiv u protsesi profesiinoi pidhotovky. // Sushchenko L.O. Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka № 10 (269), Ch. IV, – Luhansk, 2013 S.149-156

The article defines the essence of the integrity, systematic and consistency of the trainings of the beginner violinist as the fundamental principles of instrumental training; it is substantiated that effective organization of the initial stage of the study of the play the violin aimed at the development of figurative-artistic and instrumental-performing thinking as an integrated system of performing training is substantiated; the features of the work of the executive apparatus as a single kinematic chain are considered; the basic requirements that ensure the systematic and consistent sequence of the initial study of the game on the violin are revealed: the logic and coherence of the educational process, the formation of a system of knowledge, skills and abilities on the basis of understanding their interconnection, careful planning of work with the student with taking into account its individual features and the emphasis in material of the most important, the availability of content and forms of instruction, the reliance on interpersonal relations, constant control for timely assessment of the quality of learning material.

Keywords: *the instrumental training, the beginner violinist, figurative artistic thinking, instrumental-performing thinking, integrity, systematic, consistency.*

УДК 373.3.016:78.087,68]:17.036.1

Гоголь А. Я.

ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЕ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА ЗАСАДАХ ГЕДОНІСТИЧНОГО ПІДХОДУ

У статті обґрунтовано необхідність застосування гедоністичного підходу у процесі вокально-хорового навчання молодших школярів. Висвітлюється специфіка вокально-хорового навчання дітей цієї вікової категорії. Окреслено вікові особливості психічного та фізичного розвитку учнів молодших класів. На основі аналізу наукових джерел, урахувавши вікові особливості молодших школярів, виявлено характер впливу позитивних переживань на їхнє здоров'я та психофізичний стан, на ефективність вокально-хорового навчання. Розглянуто сутність гедонізму з позицій філософії, психології, етики та мистецтва.

Ключові слова: *методика, гедонізм, гедоністичний підхід, вокально-хорове навчання, навички, молодші школярі.*

В умовах становлення в Україні нової освітньої парадигми, орієнтованої на входження і вільне функціонування молоді в європейському та світовому інформаційному просторі, виникає необхідність пошуку нових шляхів реформування та модернізації всієї освітньої системи, зокрема, методологічної та методичної переорієнтації навчально-виховного процесу початкової ланки освіти.

Під навчанням розуміють організовану, двосторонню діяльність, спрямовану на максимальне засвоєння та усвідомлення навчального матеріалу і подальшого застосування отриманих знань, умінь та навичок на практиці. У словнику С. Гончаренка подається визначення поняття «навчання» як цілеспрямованого процесу «передачі і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини» [4, с. 94].

Для молодших школярів навчання – новий вид діяльності, у процесі якого відбувається їх психічний розвиток, розвиваються міжособистісні стосунки з ровесниками і дорослими, завдяки чому діти виходять на новий рівень пізнання світу і самопізнання, відкривають нові власні можливості і перспективи.

Музичне навчання та виховання – це невід'ємні складові загальноосвітнього процесу, спрямованого на виховання музичної культури учнів як частини духовної культури, що передбачає формування особистості. Залучення учнів до світу музики є одним з шляхів формування в них художнього смаку, людяності та розуміння прекрасного.

Найбільш масовим і водночас найбільш доступним видом музичної діяльності школярів є хоровий спів. Залучення учнів до хорового співу розвиває музично-виконавські здібності хористів, їх сприйняття, пам'ять, мислення, мовлення, творчу активність та інші психічні процеси, організовує і дисциплінує, а також об'єднує їх у єдиний дружний колектив, що зумовлює отримання радості і задоволення від процесу навчання.

Саме цінність позитивних емоцій у цьому процесі, їхній вплив на здоров'я та психофізичний стан дітей, на ефективність вокально-хорового навчання спонукає нас до обґрунтування необхідності застосування гедоністичного підходу у процесі вокально-хорового навчання молодших школярів, який полягає у спрямованості навчання на пошук творчого розвитку особистості, пошук альтернативних шляхів збереження дитячого здоров'я та способів емоційно-психологічного розвантаження дітей у процесі навчальної діяльності.

Проблеми вокально-хорового навчання молодших школярів висвітлено у працях Ю. Алієва, О. Апраксиної, А. Болгарського, І. Зеленецької, З. Калініченко, Н. Тевлиної, Л. Хлебникової, Н. Черноіваненко.

Навчання молодших школярів на засадах гедоністичного підходу розглянуто провідними педагогами-гуманістами: Я. Коменським, С. Лисенковою, І. Песталоцці, А. Макаренком, К. Ушинським [2, с. 35].

Психологічні особливості застосування гедоністичного підходу в процесі навчання досліджували Л. Василенко [2], І. Малашевська [7; 8], психолог В. Мясіщев [9].

Найбільш ґрунтовним дослідженням гедоністичного аспекту музичного навчання є наукова робота Л. Василенко про забезпечення вокальної підготовки студентів на засадах гедоністичного підходу, в якій науковець доводить, що навчальний процес є більш успішним, якщо його супроводжують гедоністичні, позитивні, переживання.

І. Малашевська у своєму дослідженні проблеми висвітлення концептуальних основ навчання музики дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з використанням музикотерапії виділяє гедоністично-оптимістичний принцип, який «спрямовує музичне навчання на створення умов для акумулювання у дітей радісних емоційно-позитивних переживань та здійснення самостійно-рефлексивних дій у руслі позитивізму та оптимізму, ... сприяє розкриттю їх саногенного потенціалу та ресурсів емоційної стійкості й опірності до життєвих негараздів. Його найголовніше завдання полягає у створенні умов для акумулювання у дітей радості» [7, с. 129].

В. М. Мясіщев зазначає: «...найважливішою, і не тільки з точки зору філософії, етики, психології і взагалі життя є проблема щастя, якої приділяється дуже мало уваги в наукових дослідженнях і яка найтіснішим чином пов'язана із проблемою людини, її цілей, відношень і виховання» [9, с. 36].

Проте, незважаючи на здобутки вище зазначених науковців слід зауважити, що проблема вокально-хорового навчання молодших школярів на засадах гедоністичного підходу залишається недостатньо розробленою, а існуючі роботи в галузі музичного мистецтва розкривають лише деякі її аспекти.

З урахуванням наукових позицій дослідників обґрунтуємо необхідність застосування гедоністичного підходу у процесі вокально-хорового навчання молодших школярів.

Навчити слухати та виконувати музику, щоб насолоджуватися нею – одне із основних завдань у музичній освіті, вирішенню якого сприяє впровадження гедоністичного підходу у систему музичного, а саме вокально-хорового навчання дітей молодшого шкільного віку, що уможливить створення умов для отримання радості й естетичного вдоволення від музично-навчальної діяльності.

Теорія, заснована на основах задоволення, насолоди, радості, щастя, бере свій початок зі шкіл Конфуція, Піфагора, Сократа, Платона, Аристотеля тощо. У Давній Греції одним з перших представників гедонізму в етиці був засновник кіренської школи Аристипп

(поч. IV ст. до н. е.), який вбачав найвище благо в досягненні чуттєвого задоволення. У вченнях послідовників кіренської школи гедонізм розглядається як різновид світогляду, наголошується пріоритетність потреб індивіда перед соціальними нормами як умовностями, що обмежують його свободу і пригнічують самотність.

Вершиною гедоністичного вчення античної доби вважається етика Епікура (епікуреїзм). На основі принципу задоволення Епікур розробляє концепцію щастя, в якій найвищим благом є розумна насолода радіщами. Численні послідовники Епікура (Лукрецій Кар, Григорій Сковорода, французькі матеріалісти XVIII ст.) модернізували ідею гедонізму, уточнюючи поняття блага і задоволення, а також з'ясовуючи засоби досягнення щастя, його ознаки, наслідки здійснення людських бажань тощо.

Психологічний гедонізм є антропологічною гіпотезою про прагнення людини збільшити власні радощі. Таким чином, перспектива отримання задоволення або уникнення розчарування є єдиним мотивом вчинків людини.

У перекладі з латинської «гедонізм» (hedon) має кілька значень: насолода, задоволення, радість. У філософському енциклопедичному словнику зазначається, що «гедонізм – це етична позиція, яка стверджує його як найвище благо і критерій людської поведінки і зводить до нього все розмаїття моральних вимог» [11, с. 105].

Гедонізм мистецтва, зокрема, музики, у своїх працях розглядали ще древні філософи, які зазначали, що привнесене музикою почуття ритму і гармонії, сполучне з насолодою, є дарунком богів людині для відпочинку від трудів і турбот (Платон), і окрім того музика, що відповідає найвищій цілі, приносить ще й відпочинок і задоволення (Аристотель). У психології широко використовують поняття «гедонія» як психічний стан, якому властиве приємне самопочуття, відчуття піднесення, задоволення, насолоди [8, с. 66-67].

Пізніше теорія про те, що ефективності навчального процесу сприяють гедоністичні, позитивні переживання, отримала своє продовження у «Педагогіці серця» Г. Сковороди, «Педагогіці щастя» О. Субетто, ідеї «завтрашньої радості» А. Макаренка, концепціях вальдорфської школи Р. Штайнера, «школі радості» В. Сухомлинського, «школі життя» Ш. Амонашвілі та інших педагогів і науковців. [10, с. 256]

Згідно логіки символів і знаків позитивне позначається знаком «+» (що додає), негативне знаком «-» (що віднімає). І. Малашевська зазначає, що «подібне відбувається зі станом здоров'я дитини, коли вона відчуває позитивні або негативні почуття та емоції» [7, с. 129]. Радісно-позитивні емоції збагачують життєвий запас дитини, а гнівні-негативні зменшують. Відповідно до цього музична працездатність школяра підвищується або знижується.

У зв'язку із вищевикладеним, можемо зазначити, що вокально-хорове навчання молодших школярів повинно базуватися на гедоністичній функції музичного мистецтва, адже це сприяє появі задоволення дітей від музичної творчості, збереженню психоемоційного дитячого здоров'я, позбавленню негативного асоціального досвіду та емоційних переживань.

Це важливо саме для молодших школярів, адже хоровий спів – один з основних видів діяльності учнів як на уроці, так і в позакласній діяльності. Як відомо, шкільний хор є одним із видів позакласної роботи у школі і має важливу освітню, виховну, соціальну і комунікативну спрямованість, сприяючи поживленню міжособистісних відносин учнів, створюючи умови для розширення виховних можливостей школи і культурно-творчого розвитку.

У хоровому співі задум автора знаходить колективне вираження, тому цей вид діяльності передбачає не тільки активне сприймання й розуміння творів мистецтва, але й вміння передати і викликати у слухачів відповідні думки й почуття.

У дитячому хорі вокальна робота має свою специфіку. Ця специфіка зумовлена перш за все тим, що дитячий організм, на відміну від дорослого, знаходиться в постійному розвитку, а, отже, зміні. Багаторічною практикою доведено, що правильний у вокальному відношенні спів у дитячому віці не тільки не шкідливий, але й корисний (О. Апраксина, Л. Безбородова, Л. Дмитрієва, В. Ємельянов, М. Осеннева, В. Самарін, Г. Стулова, В. Тевлина

та ін.). Спів сприяє розвитку голосових зв'язок, дихального і артикуляційного апаратів, зміцнює здоров'я дітей.

О. Апраксина зазначає, що повноцінний розвиток молодшого школяра в хоровому колективі забезпечить формування в нього вокально-хорових навичок, таких як:

- співоча установка – учні обов'язково повинні дізнатися про співочу установку, як основу успішного засвоєння навчального матеріалу;

- спів за диригентським жестом – розуміння учнями таких диригентських жестів керівника хору, як: увага, дихання, початок співу, закінчення співу, зміна по руці диригента сили звуку, темпу, штрихів;

- опанування техніки дихання – безшумний короткий вдих, опора дихання і поступове його витрачання;

- опанування правильного звукоутворення – формування м'якої атаки звуку, тверду рекомендується використовувати вкрай рідко у творах певного характеру;

- формування навички ясної і чіткої вимови приголосних – навички активної роботи артикуляційного апарату;

- опанування точністю інтонування у співі, що є однією з умов збереження ладу [1, с. 256-258].

Для керівника дитячого хору важливим є формування в учнів уміння та навичок вокально-хорового співу, а для цього потрібно навчити їх вільному природному звукоутворенню, виразному, свідомому і злагодженому співу на кілька голосів, одночасно вирішуючи проблему охорони дитячих голосів. Потрібно також озброїти учнів знаннями, вміннями, навичками з музичної грамоти (засоби музичної виразності, спів по нотах нескладного матеріалу), а головне, – зацікавити дітей хоровим співом, виховати художній смак, любов до художньо змістовної музики, зокрема, до кращих зразків народного, класичного мистецтва, розвивати притаманний дітям молодшого шкільного віку потяг до творчості [5].

Велике значення для ефективності вокально-хорового навчання молодших школярів має методика роботи вчителя музики, побудована на принципах гедоністичного підходу, що розкриваються у вмілому підборі репертуару, професійному рівні його підготовки та якості роботи, манері контактування з учнями, не говорячи вже про те, що вокально-хорове навчання учнів молодших класів має відбуватися з обов'язковим урахуванням вікових особливостей юних співаків.

Учні молодших класів – це діти віком від 6-7 до 9-10 років. За віковою періодизацією, прийнятою в психології та педагогіці, час життя дітей від шести-семи до десяти років називається молодшим шкільним віком. При визначенні його меж враховуються особливості психічного і фізичного розвитку дітей, береться до уваги перехід їх від ігрової до навчальної діяльності, яка стає у цьому віці провідною.

Характеризуючи психологічні особливості молодших школярів, слід відзначити притаманні їм яскравість уяви, емоційність, образність пізнання, розвиток самооцінки, саморегуляції, пізнавальних інтересів, підвищену вразливість, сприйнятливність, рухливість, готовність одразу ж реагувати, засвоювати продуктивні та непродуктивні способи дій, безпосередність, ненаситну потребу у нових враженнях та їх усвідомлення, високу пластичність нервової системи (Л. Виготський, Б. Волков, О. Лурія, Є. Хомська, Д. Фарбер та ін.).

Основним джерелом емоцій у молодших школярів є навчальна та ігрова діяльність (М. Задесенець, Д. Фарбер та ін.) Учні молодших класів швидко стомлюються, увага розсіюється. Тому для концентрації уваги учнів і для того, щоб кожне заняття було цікавим, необхідно активно застосовувати ігрові моменти, поєднувати різноманітні методичні прийоми і чергувати їх з хвилинами відпочинку або релаксації, створювати максимально комфортне середовище.

У межах означених можливостей школярів спостерігаються значні індивідуальні відмінності, пов'язані і з фізіологічними особливостями, станом здоров'я, умовами життя і діяльності, культурним рівнем сім'ї тощо. Відтак їх готовність до навчання в школі, перебіг і

результат цього навчання можуть бути різними, тому, на нашу думку, саме застосування гедоністичного підходу, який дозволить розвинути в учнів здатність отримувати задоволення від процесу вокально-хорового навчання. Адже гедоністична функція, яка є «засобом естетичної насолоди» посідає особливе місце серед функцій музичного мистецтва, зазначає І. Малашевська [8, с. 66].

Науковець підкреслює: «Виступаючи важливим стимулятором музично-навчальної діяльності, гедоністичний підхід спрямовуватиме дітей до здійснення самостійно-рефлексивних дій у руслі позитивізму та оптимізму, сприятиме розкриттю ресурсів емоційної стійкості та опірності до життєвих негараздів. Окрім того, врахування гедоністичної функції музичного мистецтва в освітньому процесі та молодших школярів уможливило адекватне сприймання шедеврів класичної та народної музики та отримання музично-естетичної насолоди...» зокрема, під час виконання вокально-хорових творів [7, с. 67].

Застосовуючи гедоністичний підхід, вчитель у процесі музичного навчання спонукатиме учнів до створення ситуацій успіху, здійснення схвальних відгуків, підбадьорення в будь-яких ситуаціях, навіть за умови отримання незначних навчальних результатів.

Застосування гедоністичного підходу у процесі вокально-хорового навчання передбачає створення ситуацій успіху шляхом здійснення схвальних відгуків, підбадьорення в будь-яких ситуаціях, навіть за умови отримання незначних навчальних результатів.

Отже, вокально-хорове навчання молодших школярів має базуватися на засадах гедоністичного підходу, сприяючи гармонізації психофізіологічних станів особистості, створюючи підґрунтя для самовираження дитини через творчість. Виникнення відчуття захищеності і безпеки, розкріпачення, визволення від негативних емоцій та переживань, сприяє досягненню радості та вдоволення від музично-навчальної діяльності, оптимізує освітній процес згідно вимогам часу та частково вирішує питання загального оздоровлення підростаючого покоління.

Подальшу роботу ми вбачаємо у визначенні функцій та принципів вокально-хорового навчання молодших школярів на засадах гедоністичного підходу.

Література

1. Апраксина О.А. Музичне виховання в школі / Ольга Апраксина. – Вип.12 . – М., 1977. – 304 с.
2. Василенко Л. М. Аксиологізм концепту задоволення в емоційно-чуттєвій структурі особистості сучасного студента /Л. М. Василенко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: збірник наукових праць / Ред. кол.: Н. В. Гузій (відп. ред.) – Вип. 16 (26). – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – Спец. вип. – Літературно-мистецька освіта: традиції, новації, перспективи. – С. 33-38.
3. Выготский Л.С. Развитие высших форм внимания в детском возрасте / Л.С. Выготский // Психология внимания [ред. Ю.Б. Гиппенрейтер, В.Я. Романов]. – М.: ЧеРо, 2005. – С. 467 – 506.
4. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 375с.
5. Дмитриева Л.Г. Методика музыкального воспитания в школе: [пособие для учителя] / Л.Г. Дмитриева, Н.М. Черноиваненко. – М.: Академия, 1998. – 240 с.
6. Задесенець М.П. Вікові особливості розвитку дітей і формування їх особистості / Михайло Петрович Задесенець. – К.: Вища школа, 1978. – 264 с.
7. Малашевська І. А. Концептуальні основи навчання музики дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з використанням музикотерапії / І. А. Малашевська // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти : проблеми теорії і практики: збірник наукових праць / Випуск 20 (25). – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – С. 126-130.
8. Малашевська І. А. Гедоністичний принцип музичного навчання дошкільників і молодших школярів із використання музикотерапії / І. Малашевська // Педагогічні науки :

збірник наукових праць. Вип. 61-62 / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2014. – С. 65-71.

9. Мясищев В.Н. Понятие личности в аспектах нормы и патологии // Психология личности в трудах отечественных психологов / Сост. и общая редакция Л. В. Куликова. – СПб.: Питер, 2001. – С. 34-39. – (Серия «Хрестоматия по психологии»).

10. Субетто А.И. Творчество, жизнь, здоровье и гармония (Этюды креативной антологии) / А. И. Субетто // Сочинения. Ноосфоризм. Т. 4; кн. 1: Ноосфера или неоклассическое человековедение: поиск оснований / под ред. Л. А. Зеленова. – Кострома : КГУ имени Н.А. Некрасова, 2006. – С. 265-417.

11. Философский энциклопедический словарь [гл. ред. Л. Ф. Ильичев, П. Н. Федосеев, С. М. Ковалев и др.] – М. : Советская энциклопедия, 1982. – 840 с.

References

1. Apraksyna O.A. Muzychne vykhovannia v shkoli / Olha Apraksyna. –Vyp.12 . – М., 1977. – 304 s.

2. Vasylenko L. M. Aksiolohizm kontseptu zadovolennia v emotsiino-chuttievii strukturii osobystosti suchasnoho studenta /L. M. Vasylenko // Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriiia 16 : Tvorchaha osobystist uchytelia: problemy teorii i praktyky: zbirnyk naukovykh prats / Red. kol.: N. V. Huzii (vidp. red.) – Vyp. 16 (26). – К. : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2012. – Spets. vyp. – Literaturno-mystetska osvita: tradytsii, novatsii, perspektyvy. – S. 33-38.

3. Vyhotskyi L.S. Razvytye vysshikh form vnymaniya v detskom vozraste / L.S. Vyhotskyi // Psykholohyia vnymaniya [red. Yu.B. Hyppenreiter, V.Ia. Romanov]. – М.: CheRo, 2005. – S. 467 – 506.

4. Honcharenko S.U. Ukrainyskyi pedahohichnyi slovnyk / Semen Honcharenko. – К.: Lybid, 1997. – 375s.

5. Dmytryeva L.H. Metodyka muzykalnoho vospytanyia v shkole: [posobye dlia uchytelia] / L.H. Dmytryeva, N.M. Chernoyvanenko. – М.: Akademyia, 1998. – 240 s.

6. Zadesenets M.P. Vikovi osoblyvosti rozvytku ditei i formuvannia yikh osobystosti / Mykhailo Petrovych Zadesenets. – К.: Vyshcha shkola, 1978. – 264 s.

7. Malashevskha I. A. Kontseptualni osnovy navchannia muzyky ditei doshkilnoho ta molodshoho shkilnoho viku z vykorystanniam muzykoterapii / I. A. Malashevskha // Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriiia 14. Teoriiia i metodyka mystetskoii osvity : problemy teorii i praktyky: zbirnyk naukovykh prats / Vypusk 20 (25). – К. : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2016. – S. 126-130.

8. Malashevskha I. A. Hedonistychnyi pryntsyyp muzychnoho navchannia doshkilnykiv i molodshykh shkoliariv iz vykorystannia muzykoterapii / I. Malashevskha // Pedahohichni nauky : zbirnyk naukovykh prats. Vyp. 61-62 / Poltav. nats. ped. un-t imeni V. H. Korolenka. – Poltava, 2014. – S. 65-71.

9. Miasyshchev V.N. Poniatyie lychnosti v aspektakh normy y patalohyy // Psykholohyia lychnosti v trudiakh otechestvennykh psykholohov / Sost. y obshchaia redaktsyia L. V. Kulykova. – SPb.: Pyter, 2001. – S. 34-39. – (Seryia «Khrestomatyia po psykholohyy»).

10. Subetto A.Y. Tvorchestvo, zhyzn, zdorove y harmonyia (Atiudy kreatyvnoi antolohyy) / A. Y. Subbeto // Sochyneniia. Noosforyzm. T. 4; kn. 1: Noosfera yly neoklasycheskoe chelovekovedenye: poysk osnovanyi / pod red. L. A. Zelenova. – Kostroma : KHU ymeny N.A. Nekrasova, 2006. – S. 265-417.

11. Fylosofskyi antsyklopedycheskyi slovar [hl. red. L. F. Ylychev, P. N. Fedoseev, S. M. Kovalev y dr.] – М. : Sovetskaia antsyklopedyia, 1982. – 840 s.

The article substantiates the necessity of using the hedonistic approach in the process of vocal-choral training of younger students. The specifics of vocal-choral education of children of this age category are highlighted. The age-old peculiarities of mental and physical development of pupils of the junior class are outlined. On the basis of analysis of scientific sources, taking into account the age-old features of junior pupils, the nature of the impact of positive experiences on

their health and psycho-physical condition, on the effectiveness of vocal-choral education was revealed. The essence of hedonism from the standpoint of philosophy, psychology, ethics and art is considered.

In today's conditions, reforming, updating and becoming a new educational paradigm in Ukraine, aimed at the entry and free functioning of young people in the European and world information space, the humanization of the entire educational system, the problem of improving the conditions for the training of younger students becomes more urgent. This is due to the need to bring the educational system in the state in line with generally accepted social requirements, namely, the search for new ways of its qualitative development and modernization. Involving students in choral singing develops the musical performances of the choirs, their perception, memory, thinking, speech, creative activity and other mental processes, and also unites them into a single friendly team, organizes and disciplines, which results in the reception of joy and satisfaction with the learning process. This motivates us to justify the need to apply the hedonistic approach in the process of vocal-choral training of junior pupils, which consists in directing learning to search for creative personality development, finding alternative ways to preserve child health and ways of emotionally and psychologically discharging children in the process of educational activity.

The purpose of this article is to justify the need to apply the hedonistic approach in the process of vocal-choral education of junior pupils.

Keywords: *methodology, hedonism, hedonistic approach, vocal-choral training, skills, junior schoolchildren.*

УДК 374:784.9

Ду Цзілун

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЕСТРАДНОГО СПІВУ

У статті аналізуються психолого-педагогічні засади формування вокально-естрадних навичок у школярів молодшого шкільного віку. Навчання естрадному співу розглядається з точки зору впливу змісту занять на розвиток загальних і спеціальних здібностей, збагачення учнів художніми враженнями і естетичними почуттями, стимуляцію їх самостійності і творчої активності, збагачення внутрішнього світу, системи художніх, духовних цінностей.

Охарактеризовано особливості прояву у дітей цього віку темпераменту, форми його прояву в процесі оволодіння навичками естрадно-вокального виконавства. Визначено головні шляхи активізації розвивального і виховного впливу занять естрадним співом на школярів, стимуляції у них здатності до виразного і емоційно-сценічного виконавства.

Ключові слова: *навчання естрадного співу, школярі молодших класів, вікові та психологічні властивості дітей.*

Спів відіграє в життєдіяльності школярів молодших класів важливу роль завдяки його демократичності, доступності для значної частки дітей в його колективних формах. Для вокально-обдарованих учнів особливо привабливою є сольна співоча діяльність, адже саме у цьому випадку їх виконання насичується яскравими емоціями, ритмово-танцювальними, ігровими елементами і вони отримують можливість для творчого самовираження. У останні десятиріччя участь школярів у сольних заняттях співом отримала новий імпульс в жанрі естрадно-пісенного виконавства завдяки розповсюдженню дитячих пісенних конкурсів, фестивалів, шоу-програм, які стимулювали інтерес як дітей, так і їхніх батьків до навчання естрадному співу.

Це становище викликає певну стурбованість педагогічної спільноти, породжену тим, що, по-перше, виникає небезпека суттєвого обмеження музичних інтересів школярів естрадним мистецтвом, що неминуче збіднить їх внутрішній духовний світ; по-друге,